

Ara fa 50 anys que el Tercer Reich ideà la "solució final al problema jueu"

Auschwitz: 50 anys després

Al saló d'actes de l'ONU es pot veure una exposició documental sobre l'Holocaust titulada: "Auschwitz, crim contra la humanitat". L'exposició recorda el 50 Aniversari de l'obertura del més significatiu camp de concentració nazi.

Oswiecim –així, en polonès– era a finals dels anys trenta una petita vila industrial a pocs quilòmetres al sud-est de Cracòvia, a Polònia. Ara no és gaire més gran, però és una de les ciutats més visitades i recordades del país, en especial per la comunitat jueva

mundial. Perquè Oswiecim allotja –i conserva per als visitants– un terrible malson.

Triada, amb l'ocupació nazi, per albergar un de tants camps de concentració de presoners –sota el comandament de Rudolf Hess–, al poc temps serà am-

pliat, i designat i seleccionat pel mateix *reichsführer* SS Heinrich Himmler, ministre d'Interior i cap de la policia nazi, per a convertir-lo en el centre d'extermini de tots els jueus d'Europa, com a culminació del macabre pla d'Adolf Hitler: l'eufemísticament dita "solució

Porta principal amb l'entrada del tren que conduïa els presos.

Barraques de la quarantena.

Forns crematoris al K1.

Els nazis classificaven les pertinenances dels deportats: sabates.

Forn crematori.

final al problema jueu". Oswiecim serà ara Auschwitz. I Auschwitz, per a tota Polònia i per als jueus, és sinònim del terme amb què és més recordat: Camp de la mort.

Comprenia dos camps principals: el KL Auschwitz I, creat el 1940 i alçat sobre uns antics barracons de la cavalleria austríaca molt prop del centre urbà, i el KL Auschwitz II o Birkenau -Brzezinka en polonès- a tres quilòmetres de l'anterior, vertadera ciutat de concentració, començada a construir el 1941 i fins el moment de l'alliberament -el 27 de gener de 1945, pels soldats del front ucraïnès- encara en procés d'eixamplament, tot i la precipitada i irregular destrucció d'una part pels mateixos nazis, en veure's vençuts. És difícil fer, ara i ací, una relació del que va ser i ha significat Auschwitz: dones, homes, nens i

ancians sense distinció -encara que la majoria eren jueus- ... presoners, perseguits, expulsats... Treballs forçats, afusellaments, tortures, humiliacions... Josef Mengele i els seus experiments in-frahumans, les càmeres de gas i el famós Zyclon B: l'exterminació. Tot plegat, mots d'un fantasmagòric diccionari per a la censura. No importa gaire si les diferents xifres de morts calculades -els nazis van poder desfer-se de molts registres- eren 200.000 o 1.000.000 segons dades més recents de l'ONU. L'Infern que descriu Dante, comparat, seria poc més que una comèdia.

"Auschwitz deu ser recordat com un símbol i una advertència que la xenofò-

bia i el racisme poden servir d'escapament emocional i temporal d'odis i frustracions, però que a la llarga només poden conduir al desastre i la tragèdia per a tots", ha dit recentment a l'ONU Miles Lerman, president del Comitè Memorial de l'Holocaust, amb motiu de l'exposició que el recorda.

Actualment Auschwitz resta bastant ben conservat i els dos camps principals constitueixen un immens museu, dur i mut. Però hi ha qui diu que dins els murs es poden sentir encara crits ofegats. Un autèntic museu de l'Horror per a la història. I per a la memòria, ¿o millor seria poder oblidar-la?

Jesús Prats

Cabells arrancats als presos per a fer matalassos.

El treball és l'única via de supervivència.

Pots de les Zyklon B que són l'única font de te.

Dada distribuïda per mitjà d'aquesta fàbrica.

Litres dels presos.